

Урок №5.

Тема "У чому полягає роль родини та громади в житті людини"

Після ознайомлення з матеріалами параграфа та виконання завдань ти зможеш:

- пояснювати зміст понять “родина”, “громада”, наводити приклади;
- наводити приклади впливу родини та громади на життя людини;
- пояснювати переваги дотримання спільних правил у родині та громаді;
- пояснювати переваги поведінки, заснованої на повазі до прав та гідності людини.

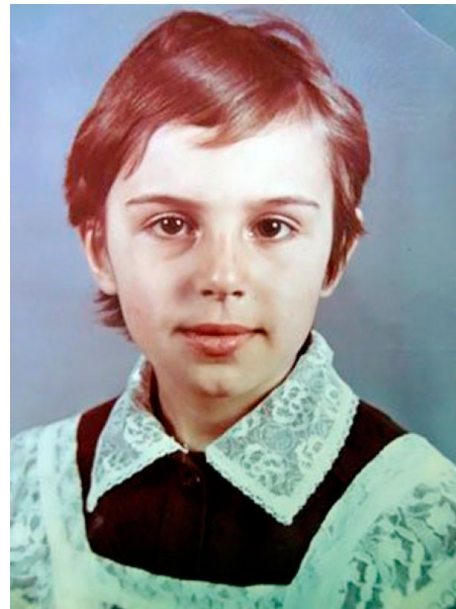

Слова відомої української співачки Джамали про її дитинство:

«Я з дитинства знала, що моїм життям стане музика, це у мене в крові. Мама моя каже, що я співала з трьох років, моментально «входила в образ» — закривала очі, починала хитати головою... З раннього-раннього дитинства співала на усіляких сімейних святах для батьків та їхніх друзів. Тато регулярно приносив додому народну музику — кримсько-татарську, іранську, азербайджанську...».

Які чинники вплинули на формування особистості Джамали?

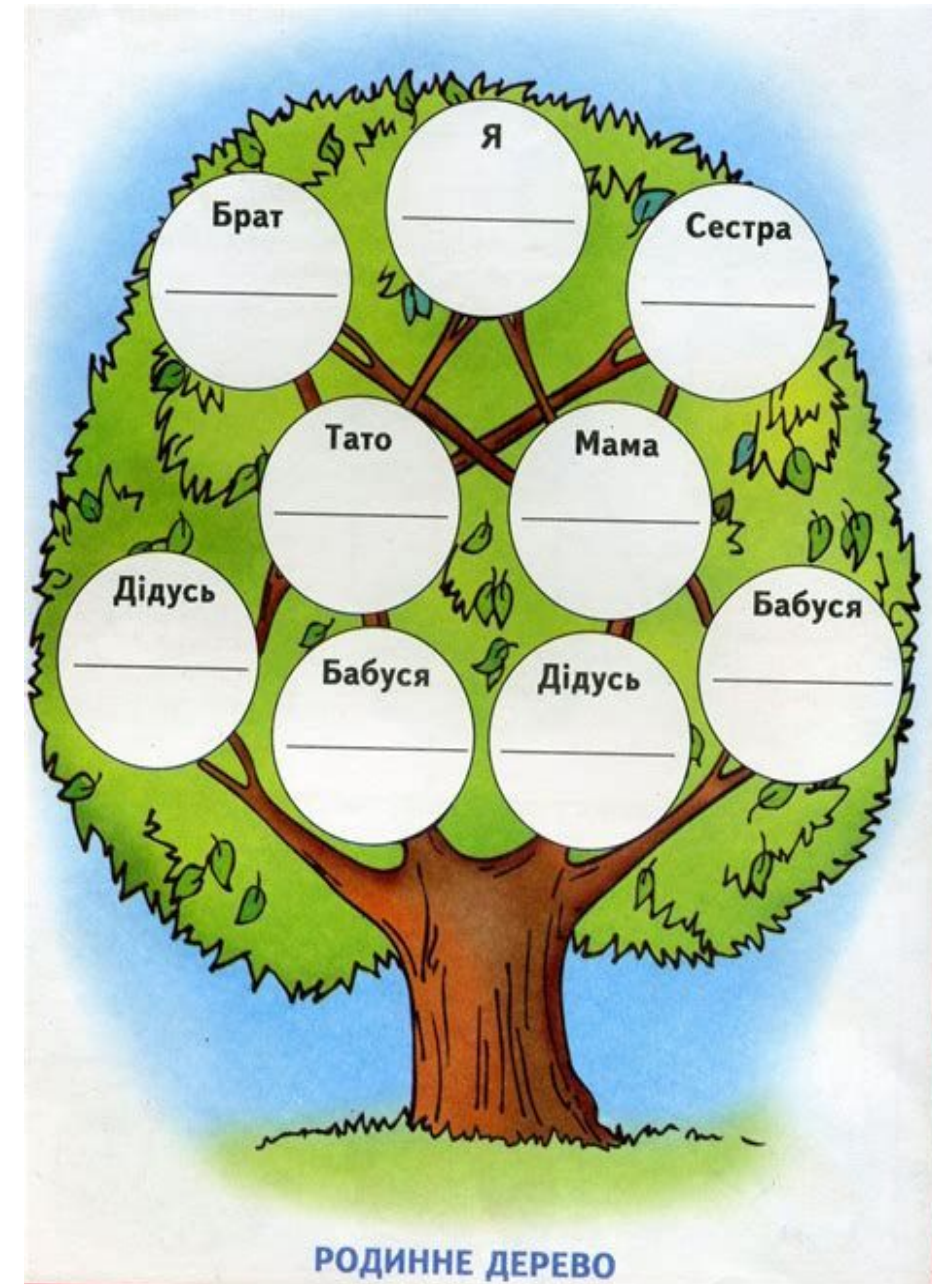

Кожна сім'я є найпершою частиною родини – соціальної групи, яка об'єднує кровних родичів.

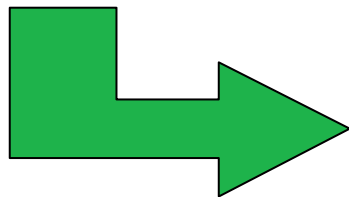
Родинне дерево — це схематичний зв'язок між членами певної сім'ї чи родини.

На уявному «стовбурі» вписують імена найстаріших прародичів, імена нащадків зазначають у вигляді великих і дрібніших «гілок» і «гілочок»

Відомими в історії є європейські правлячі монарші династії Габсбургів, Рюриковичів, Гедиміновичів, Бурбонів, Тюдорів, Ягеллонів.

Пропоную поглянути на родовід англійської королівської династії Віндзорів

Перелік славних українських родин налічує чимало прізвищ: Острозькі, Розумовські, Ханенки, Симиренки, Галагани, Косачі, Тобілевичі...

Одна з таких династій – Терещенки. Колишні селяни-кріпаки домоглися неймовірного: стали відомими в Україні та за її межами промисловцями і чи не найбільшими меценатами нашої культури.

Село Запруддя. Родина Лесі Українки. Фото початку 1900-х років

Зі звичаїв складаються **традиції**. Ці історично складені норми поведінки, смаки, досвід передають від покоління до покоління, з роду в рід вже багато століть.

Саме традиції стали важливим елементом народної культури.

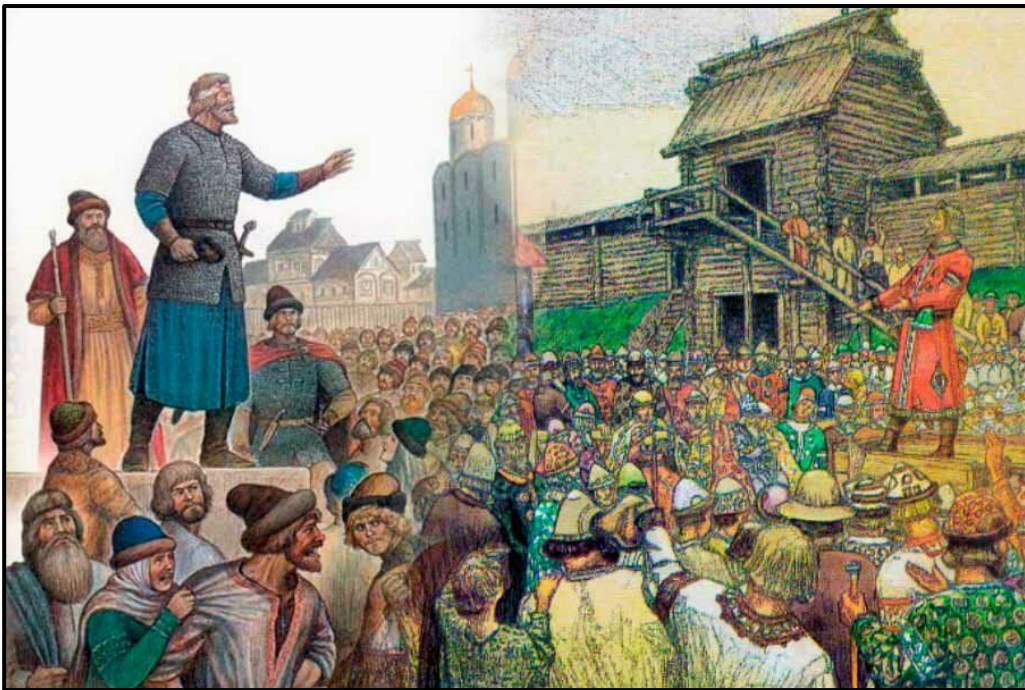

До початку бурхливого розвитку заводів, переїзду молоді в місто (тобто до кінця 19 ст.) українське традиційне суспільство трималося на стосунках у родині. Одруження було справою дуже практичною — для примноження статків. Що багатшими були наречені, то менше в них було шансів обрати собі самотійно пару через приязнь чи кохання.

Однак у сучасному світі ситуація дещо змінилася. Родини стають меншими, стали можливими розлучення, права жінок і чоловіків у родині — однакові. Тепер родина — не так спосіб виживати, спільно вести господарство й виховувати дітей, як місце підтримки, турботи, кохання, піклування одне про одного.

Хоча територіальні громади як адміністративні одиниці сформувалися в Україні нещодавно, традиція об'єднуватися для вирішення спільних важливих питань у наших предків існувала дуже давно.

Від народження кожна людина є частиною певних спільнот: міста / села, школи, сім'ї.

Наші спільноти є частинами більших об'єднань, зокрема територіальних громад.

Учасниками територіальної громади є всі люди, які проживають в її межах. Це єдина вимога.

Інші індивідуальні характеристики й особливості, такі як національність, колір шкіри, релігійні переконання чи мова, ніяк не впливають на можливість жити у громаді. Ми всі є абсолютно різними й абсолютно рівними.

Школа теж є частиною громадського простору.

На цій території ми можемо вільно користуватися класними приміщеннями, висловлювати свої думки, розмірковувати, сподіваючись на підтримку чи відстоюючи свою правоту в суперечці з опонентами.

Школа є моделлю демократичного суспільства, тому будь-хто з вас повинен відчувати себе тут вільним, захищеним і почутим

Шкільна спільнота – теж громада. Учні, вчителі та батьки взаємодіють між собою, забезпечують ефективний процес навчання. Дієвим є **шкільне самоврядування.**

ПРАВИЛА НАШОЇ ШКОЛИ

1. Харчування дозволено тільки в їдальні.
2. Приносити свою їжу до школи заборонено.
3. Макіяж і пофарбоване волосся заборонені.
4. Учні й учениці бережуть майно школи, допомагають його ремонтувати.
5. Усі учасники освітнього процесу виявляють повагу одне до одного, піклуються про тих, кому потрібна допомога.
6. Фото-, відеозйомка на території школи заборонені.
7. Урок завершується з дозволу вчителя / вчительки.
8. На уроці не можна шуміти, відволікатися і відволікати інших.
9. До туалету можна ходити лише під час перерви.

Визначіть, які з правил, на вашу думку, є прийнятними, зрозумілими, реальними для виконання, такими, що не принижують людську гідність і забезпечують рівність усіх учасниць і учасників.

Які з цих правил неприйнятні? Поясніть свою думку.

Перевірте себе

Метод «ПРЕС»

- Чому важливо дотримуватися правил співжиття, принципів толерантності у суспільстві?**
- Чому важливо бути активним в громадському просторі?**

**Відповіді на питання
розпочинаємо зі слів:**

**«Я вважаю, що ...»,
«Тому, що ....»,
«Наприклад ...»,
«Таким чином ...».**

Домашнє завдання

1. Опрацювати текст підручника (автор — Кафтан М. та ін.), параграф 4, с. 19-25;
2. Поміркуй, які три правила ти запропонував би для свого класу?
3. У робочих зошитах складіть короткий опис свого родинного дерева.